Государственная Библиотека СССР им. В. И. Ленина

СУХАЛБЕ ХЬАЖКIАШ ЧУЭЦАРА!

МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВIАШАГIКХЕТА!

СЕРДАЛО

Свет Арадувi 1923 шера денз

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхьарча Советен Министрий Советен орган. Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

№ 89 (2818). Ера, 3 октябрь, 1963 шу. Мах 2 кеп.

ТАХАН НОМЕР ТIА:

Н. С. Хрущева беседа

□

ПАРТИЙНИ ДЕШАРА ШУ ДОЛ. АДЕННАД

□

КЕРДАЧА КИНОФИЛЬМАХ ДУВЦ КЪАХЬЕГАМХОША

□

Даьхенна дукхагIа ялат

РСФСР йолча КПСС ЦК Бюро

ПРЕДПРИЯТЕШТА ЮКЪЕРА ТВОРЧЕСКИ БУВЗАМАШ—КЕРДАЧА КОТАЛОНАШКА БОДА НИКЪ

Дукхха маьхера гIулакх дIадолладьяь «Кхаьхьегама байракIин «Газоаппарат» яхача, малолитражни автомобилаш ечен, Калинина цIерах йолча менгеш дечен, гидроагрегаташ берий колиснаш еча московски заводий. Щербакова цIерах йолча даьрей комбинатен № 7 йолча крутильно-ткацки фабрикан коллективаша. Цар дIаболабаьб наха эшап дола товараш дукхагIа а дикагIа а арахецара производства чурча торонех мамотта дикагIа пайда эцара тIехьара дукхха нах юкъе боагIаш бола болам. Иоккхийча, технически дика Iалаш хинна йолча предприятеша сочиняра сценан базьб моттиерча промышленностера дукха ха йоацаш совнархоза системе хьачувыкъача башха йохкийй йоацача предприятешта технически боарам лакхбаран, производственни культура айяра новкъосташ де.

Технологини производстваро вIашIтехьыккхара гIулакхаш, общественни хьисанаш шоайла вIашIома а деш, цу предприятешкара инженераша, техникаша, тодагIа, болча боллоша кийч а дIаь чакхдоахаш да хIамаш хьаьра методаш тоаяра, къаьсткъаьстача технологически процессашта автоматизаци ей йола механизмаш, прибораш , аппараташ хьаьра, хьаька латта опыт юкъеболлаяра тIадерзадь дола дукхха гIулакхаш. Цо торо луДийтагIра технически боарам а производства культура а сихха лаккъе, моттигерча промышленностера совнархозера дIаеннача предприятешта хьаьо дукххача наха эшап йола хIамаш дукха а дикагIа а хилийта. Ухх шерре а дукхагIа прогрессивни йола материалаш а йохкийтаь кердача мо делах холодильникаш арахеца йолалургьяь «Газоаппарат» яха завод; менгеш деча завода планах совнагIа ши эзар хIама кIаьдача мебелен автомобилий гIанашта даьрIа йолча каркасий пхи бIаь комплекти арахецагIа; бахача наха чIоагIга хоатташ йола хIамаш хьатIадоагIача шера денз кхосса дукхагIа арахеца йолалургьяь берий колясках еш йола завод.

Московски предприятей коллективаша дIадолладь гIулакх мога да дь. РСФСР йолча КПСС ЦК Бюрос белгалдаккхад из гIулакх халкъа боахама бокхча лоархIам болашш моттигерча промышленностера совнархозанашка дIаеннача предприятешка наха эшап йола хIамаш хьаьра технически боарам лакхбеш хилар.

Ший соцам тIа РСФСР йолча КПСС ЦК Бюрос КПСС обкомаштен крайкомаштен, совнархозий, профсоюзний комсомольски организацийн культгахоита могаду наха эшап дола товараш дукхагIа а дикагIа а хилийтара даьхьера технически бувзамаш бIаьш деи дола творчески новкъостагIалли дагIадолладара московски предприятей коллективаша дIадолладь гIулакх шерра дIадоарждалера. Арахецан йолча наха эшача хIамай ассортимент мамотта шерьяра, уж хIамаш хоздамболлаш наха машинаера хилийтара тIехь, продукци вода хила техкхочкам лаххбара, фабричи марка сийле йолаш хилийтара тIехь предприятей коллективаша юкъе шерра боях оттабеллга тIадилладь.

(ТАСС).

ИДЕОЛОГИЧЕСКИ БАЛХА ЛОАРХIАМЕГIАРА ДЕКХАР

Идеологически фронт хила а хинна дIаха хург а я коммунизма когало бахьан долш лоаттабеча къовсаме лоархIамегIа ярех цаI. ХIаьта хIанз идеологически балха хьалхашка латта лоархIамегIара декхар да совецки нах марксизма-ленинизма Iилман мировоззренеца хьалххеба. «Дерриге советски халкъ, коммунистически кхетамца хьалхеларо, дерригача советски наха Iилман материалистически мировоззрени ярадо, — белгалдаьккхад КПСС ЦК июньски Пленума соцам тIа, — дIадех коммунисташе парте боацараш марксистско - ленински теори IомагIа кхетам болх бан, тоза еза политически просвещени формаш. ХIанз политически просвещене системе сиена боккъонца йолаш халкъа университет хинна аьттаI. Коммунизм хинна ца Iеш, марксистско - ленински теори Iомаеш ба миллионаш бола совецки нах.

Вай республике соахка политически просвещене сете деташ хилар 62 эзар совгIа саг, царех эзаш совгIа парте доаIаьрш. Республика партийни организацеша дикка толамаш дьхьар ер балха юкъе дIадаха ча шера. Дика вIашIтехьлаьккхалар коммунистически просвещенин производственни партийни организацеша. Дешараш болх бен болча производствара хьежжа оттаяьяр хьалхарча экономически школаш, кружокаш, конкретни экономикаш йолча семинарий программаш. Производства чура торонаш гучаяхара хетаяь яр дукххача партийни организацеша вIашIгIийккха экономически конференцеш. Дика чакхйийлар Грозненера Производственни управленера «Самашкинский» совхозе, Сунженски производственни управленера «Путь к коммунизму» яхача колхозе хинна экономически конференцеш.

Бокхча пайда боал вайнаьх кхаллаха политрамота Iомаяра вIашIгIехкача школаш кружокеха. Соахха 6 эзар хьалха хилар цу школашка дешаш.

Белгалдаккха дешаш да дIадахача шера пропагандисташ ара болх дикка тобаь хинйилга. Иштта хьа дукхха дика гIулакхаш карагIдийнйад политически дешара сете соахка.

Цхьабаьлга, хьы а чоалхамегIа да укх шера политически просвещене балха хьалхашка латта деххарадь. Цу духьа республика партийни организацеш деккарийла я, соахка балха юкъе нийслуш хинна кхоачамбошараш хургдоацаш, кердача формаех биозза пайда а эцаш, политпросвещене болх массайоча моттиге кхетамца вIашIтехьбаккха.

Самардийнаьа дIайолаенай политически дешара сетера хьалхара занятеш- ДукхагIга мотгIашка геттара дика чакхъяьнай уж. Укх шера политпросвещене вай республике дешаш хургба 72 эзар саг, соахкарчул 10 эзар дукхагIа. Укх шера дукхагIа хургба индивидуальни планах семинарски группашка шоаш дешар Iо. мадеш бараш. Политически просвещене система юкъеньКай керда формаш. Грознен промышленни зонашкен эгтара хьалха вIашIгIехкай коммунистически кхъьбегама шко. лаш, хIаьта республика цхьаЙолча юрташкарча районашка —хьехара комбинаташ. Боль беш хургьа 311 коммунистически кхъьбегама школа. 7 эзар совгIа саг хургба цига дешаш.

Укх шера политпросвещене сете болх беш хургба 5 эзар гаргга пропагандист. Царна юкъе дукха ба промышленности юртбоахамен специалисташ.

Политически просвещенена кулгалделга из чIоагIга чоалхане а доарIаьне а гIулакх да. Партийни организацеш дехкарийла я хьалхарча деношн. ка день из бехкгокхаме гIулакх кхетамца леладе. Цу бал. ха юкъе вIалла ла метагрьяш формализм. ВIалла гIулакхаш дIаь яш занятеш. ХIара пропагандист дика кийчуьл хила веза занятеча. ЯьI алар дукъа еш яц уж. Массаза а терказлде деза, мишта кхетайир де, шаухьараша хIара лекци, фу делар царна семинаро, малагI ча практически гIулакхашта тIаберзабир уж школе, кружоке хинача занятеша.

ДукхагIа терко е еза марксистско - ленински теори хIара саго ше Iомаяра. КIоарпта Iомаде деза теоретически дешаш. ЧIоагIбе беза теори ваш харцара буьзам. ДоархIаме да экономически деанаш дIаь Iомадераша ший производства вахара практически заданеш телар. ДукхагIа вIашагIьюнуьза еза экономически, теоретически, IилмаI - техническим. ференеш. Цига дакъа доацараша дукхагIа уватае еза производство товара предложенеш. ДукхагIа вIашагIIохха еза мо. ральни кодекси Iилман атеизм ни Iомаеш йола кружокаш, семинараш. Политически дешара дукхагIа юкъеоза беза вайнаьха кхаллах. Iалаьмате чIоагIга терко е еза пропагандисти. каш кадраш кийчуьра. Иштта тоабе беза культура университетий, культпросветучреждеченшкарча лекторий болх.

Марксистско - ленински дешар Iомадара бокхча юкъе болх дикка тобаь хинйилга. Иштта хьы дукхха дика гIулакхаш карагIдийнйад политически дешара сете соахка.

Цхьабаьлга, хьы а чоалхамегIа да укх шера политически просвещене балха хьалхашка латта деххарадь. Цу духьа республика партийни организацеш деккарийла я, соахка балха юкъе нийслуш хинна кхоачамбошараш хургдоацаш, кердача формаех биозза пайда а эцаш, политпросвещене болх массайоча мотгIше кхетамца вIашIтехьбаккха.

Самардийнаьа дIайолаенай политически дешара сетера хьалхара занятеш- ДукхагIга мотгIашка геттара дика чакхъяьнай уж. Укх шера политпросвещене вай республике дешаш хургба 72 эзар саг, соахкарчул 10 эзар дукхагIа. Укх шера дукхагIа хургба индивидуальни планах семинарски группашка шоаш дешар Iо. мадеш бараш. Политически просвещене система юкъеньКай керда формаш. Грознен промышленни зонашкен эгтара хьалха вIашагIьехкай коммунистически кхъьбегама школаш, хIаьта республика цхьаЙолча юрташкарча районашка —хьехара комбинаташ. Боль беш хургьа 311 коммунистически кхъьбегама школа. 7 эзар совгIа саг хургба цига дешаш.

Укх шера политпросвещене сете болх беш хургба 5 эзар гаргга пропагандист. Царна юкъе дукха ба промышленности юртбоахамен специалисташ.

Политически просвещенена кулгалделга из чIоагIга чоалхане а доарIаьне а гIулакх да. Партийни организацеш дехкарийла я хьалхарча деношн. ка день из бехкгокхаме гIулакх кхетамца леладе. Цу бал. ха юкъе вIалла ла метагрьяш формализм. ВIалла гIулакхаш дIаь яш занятеш. ХIара пропагандист дика кийчуьл хила веза занятеча. ЯьI алар дукъа еш яц уж. Массаза а терказлде деза, мишта кхетайир де, шаухьараша хIара лекци, фу делар царна семинаро, малагI ча практически гIулакхашта тIаберзабир уж школе, кружоке хинача занятеша.

ДукхагIа терко е еза марксистско - ленински теори хIара саго ше Iомаяра. КIоарпта Iомаде деза теоретически дешаш. ЧIоагIбе беза теори ваш харцара буьзам. ДоархIаме да экономически деанаш дIаь Iомадераша ший производства вахара практически заданеш телар. ДукхагIа вIашагIьюнуьза еза экономически, теоретически, IилмаI - техническим. ференеш. Цига дакъа доацараша дукхагIа уватае еза производство товара предложенеш. ДукхагIа вIашагIIохха еза мо. ральни кодекси Iилман атеизм ни Iомаеш йола кружокаш, семинараш. Политически дешара дукхагIа юкъеоза беза вайнаьха кхаллах. Iалаьмате чIоагIга терко е еза пропагандисти. каш кадраш кийчуьра. Иштта тоабе беза культура университетий, культпросветучреждеченшкарча лекторий болх.

Марксистско - ленински дешар Iомадара бокхча юкъе болх дикка тобаь хинйилга. Иштта хьы дукхха дика гIулакхаш карагIдийнйад политически дешара сете соахка.

КЪАХЬЕГАМА ТОЛАМ

ПАЧЧАХЬАЛКХЕНГА ЦХЬА МИЛЛИОН ПУНТ ЯЛАТ ДОХХА АЬННА ШОАШ ТIАИЙЦА ДЕКХАР СИЙЛЕНЦА КХОАЧАШДАьД «НАДТЕРЕЧНЫЙ» ЯХАЧА СОВХОЗА КЪАХЬЕГАМХОША. СОВХОЗАГАРА ИЗЗАЛ ЯЛАТ КХЫ ХЬАЛХАГIА ЦIАКККХА А КХАЬЧАДАЦ ПАЧЧАХЬАЛКХЕНГА. ЦХЬА МИЛЛИОНИ ВОРХI ЭЗАРИ ПУНТ ЯЛАТ ДIАДЕННАД ДАЬХЕННА. ПЛАНАЛ СОВГIА ПАЧЧАХЬАЛКХЕНГА ДЕХКАД ШИ БIАЬ ТКЪАЬ ШИЙТТА ЭЗАР ПУНТ ЯЛАТ. ВОРХI БIАЬ ТКЪАЬ ЯЛХ ЭЗАР ПУНТ ЭГГАРА ДИКАГIА ДОЛА КIА ДIАДЕННАД. ШОРТТА ШИННА ДIАДЕ ФУ А ГIОЖЕИ МОШЕИ ДОАКЪАР А ДОЛАШ ДА СОВХОЗАГА. ДУЛХ, ШУРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕННА ДIАЯЛАРА ДАЬКЪЕ ТIАИЙЦА ДЕКХАР ДУВЦИЛГА ИОАЦАШ КХОАЧАШДАРА МЕЛ ЭШАР ДЕШ Я ПАРТОРГАНИЗАЦИИ СОВХОЗА ДИРЕКЦИИ. 1964-ча ШЕРА ЦХЬА МИЛЛИОНИ ШИ БIАЬ ЭЗАРИ ПУНТ ЯЛАТ ПАЧЧАХЬАЛКХЕННА ДIАДАЛАРА КЪАХЬЕГАШ Я СОВХОЗА КОЛЛЕКТИВ.

Парткома секретарь Л. ЗАГАЕВ.
Совхоза директор Н. ВЕТОШКИН.
Рабочкома председатель А. ХАЗМУРАДОВ.
ВЛКСМ секретарь М. ДАКАЕВ.

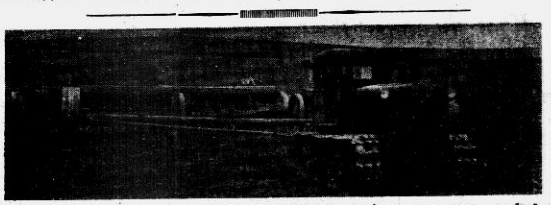

Грозненски колхозно - совхозни производственни управленее хьхоалагIча шурий совхоза болххлоша хьинаре къахьег гурахьа дув ялат дIадувача. Укх шера ялат чуийца дооалларча гурахьа ялат дIадувь участкаш ахьар. Дика кийчдир дIаде деза фу а.

Ялат дIаде доладенна. Малх лоамах хьалбаьча денз боад кьовлабаллалца ялат дIадувш я шига 4 агрегат. Цар гIа болх беш ба балха йохкаяа опыт йола трактористаш сеяльщикаш.

—ХIара механизаторо сихен геттара дикеи дIадув яIа, — Iоах совхоза керттера агронома нов. Агапова.

ХIанзлехьа совхозе дIадийна гурахьа дув ялат 400 гектар совгIа да. Сийлахь-йоккхача Октябрьски революце 46 шу дузуча денна сийленца наьха вахара доккхий социалистически деккараш тIанйцад хIара трактористаца, сеяльщика. Уж дизза кхочашдара хьинар кхо дац цар.

Социалистически яхье баьнначарна юкъе хьалхара мотгIе яьккхачарех ба ны. Лямарян Артаманови, Царех хIаране смена норма 10—15 гектар IехкхоачашцIар.

СУРТА ТIА: ялат дIадувш я нов, Лымэн агрегат.

В. ЮНЦЕВИЧА сурт.

СИХДЕ КХАШКАРА БАЛХАШ

Чакхбаьнинаб хьалхара гуйран бутт. Вай республикерча колхозийн совхозийн кхашка хьинаре кхъьегаш ба юртбоахама болхлой.

ХьажжIаш лелаерий эгтара лоархIамегIа йола ха я ер. Укх шера 30-ча сентябре чуийца яьнна хьажжIаш 66 эзар гектар я, цох хул 60 процент.

Болх дика вIашIтехьбаькха, ялат чуэцача техникаш бизза пайда эцаш хьалхле лелачарех ба наурцаьи грозненцаш.

ХьажжIаш чуэцара темпаш тоъьал лаккъенний Шаьла, Урус-Мартана, Сунженски, Наьсарен производственни управленешка.

Укх тIехьларча пхе денна цу управленешка чуийца хьажжIаш хьалхарча пхе денна чуийчарел 2—3-за дукхагIа я.

Масала, Урус-Мартана производственни управленее юртбоахамаша укх тIехьларча 5 дийнахьа чуийца хьажжIаш 1603 гектар, Шаьла управленее чуийцараш 1744 гектар. Сунженски управленее чуийцараш 1217 гектар я, хIаьта Наьсарен управленее чуийцараш 1510 гектар я.

Кхы тIа а хьажжIаш чуэца ча уж темпаш лаххъеш кхаьъеге укх юххерча 10—15 дийнахьа чуийца яргья ерриг хьажжIаш.

Юртбоахамий кхаьъегамхой кхы а дукха хьаьъега деза ерриг хьажжIаш, шекара свекла, гидуярраш, коартолаш, баьша даараш чуийца балара.

Вай республикерча юртбоахамашка хIанзле дIадийна гурахьа дув ялат 51 эзар гектар да, планах лаьрхIача цох хул 29 процент. Гурахьа дув ялат дIаде деза эгтара дикагIа йола ха чакхйоалаш латт, хIаьта хIанзалца хьа дIадийна дьхьнар кхоалагIа дакъа да.

Гурахьа балхаш деча хIара сахьатах дизза пайда эца бе за, ха хьежжа шуга, ахархой, шо деккарийла да сихен доа ца деин ялат чуийца дакххх, гурахьа дув ялат дIаде, бIаьстан юкъе дIадувя ялата ахаме ел еза эибь аьха яхка.

Транспортага бизза болх байтац

Урус-Мартана производственни управленеча «Горец» совхозе хьажжIаш чуэца болабеннаб. Цу гIулакхаш къьстта дика кийчо яьяр совхоза йиъларIча отделенерча механизатораша.

Бакъьа, из болх iаболабича гулчалъяр отделене механизаторашта шоашта хеттача бесса лоацача хана хьажжIаш чуийца яха вIашIтехьдаргдоацила. Цун керттера бахьан автотранспорт ца тоъьала да. Ишта 26-ча сентябре коммунистически къьстагIа цIеххкара консоан доаттабеча Бакаев Мухьида бригаде хьажжIаш чуэнаш хиннача «ККХ-3» яхача кхъь комбайна ТIаиIоагIгьяр духьхьаI цхьа автомашин мара яцар. Цудухьа ши комбайн яIалъяла болх ца беш яр, хIаьта цаI 12—20 минута болх бинча диззаяча цхьан-шин сахьата сеца латтар.

Цу тайпара барIача механизаторашта тIакхъьачча совхоза керттера агронома нов. Симоновича механизаторашка аьлар: хIама ца деи латтара оттаяйй акт ъьаз, аз лохарга бехке вар. Бакъьа, цу гIулакха ше бекке-м лархIаш Симоновича. Уж деррига кхоачамбошараш бIаргагушкеха цхьаккха хIама ца деш ба совхоза директор Божкои агроном Симоновичи.

Ала деза, цу отделене а ерригача совхозе санна транспорт кхе йолга.

Цхьабаьлга, йолчох дикагIа пайда эца йиш яр. Цига дийнахьа шекара заводе свекла дIаоаш 4—5 машин хул. ХIаьта буйсанна уж хIама деш хилаш. Нагахьа санна машинаш дийнахьа хьажжIаш чуэнаш буйсанна заводе свекла дIажжухьаш хилча ши пайда бергбар.

Уж санна дола кхоачамбошараш бахьан долаш болх бе йиш йоацаш кхаЙ тIа латт цу отделене нов. Шабаева кулгалеча бригада йоацаш кхаЙ тIа латт цу отделене нов. Шабаева кулгалеча бригада хIара дийнахьа чуэца есача 20 гектар совгIача хьажжIех 4—6 гектар мара чуэцаш.

Iалаьмате дукха хьажжIаш Iайнай совхоза ъьатташа а. Масала, цхьоалагIга отделенерча хьатта (заведующи Эдельмежидов) 300 тонн совгIа хьажжIаш я. ТIехьарча шин-кхъь дийнахьа приемни пункте цхьа тонн хьажжIий дIачуенйаяц цухъяь. Отделене управляющи нов. Висаитов кхоачамбалла транспорт яц яхаш тIехкаяа вала гIерт. Цунах дIа. ПаччахьалкхенгIа хийца хьажжIаш дIаяла йиш йолаш бе уж. Нагахьа санна шоашкарча машинашка цар бийсанна болх бейташ хилча хьатта тIара ерригча хьажжIаш хIанзлехьа паччахьалкхен амбрашка хургьяр.

Цу тайпара хьал да шоллагIча отделене а. Цигарча шин хьатта тIа 400 тоннал кIеънгагIа йоацаш хьажжIаш яда. Геттара эсала лел уж цIеньярн паччахьалкхенна дIаьнарен болх. Иштта ма дийьяьна цунна сагота ваш отделене управляющи нов. Эльмурзаев а.

ХьажжIаш чуэнарах уж паччахьалкхенна дIаялларан цахаддаг терко е еза совхоза директора нов. Божкос, керттерча агронома нов. Симоновича, цунга хьажжа беза производственни управленее кулгалхой а.

З. ГЕЛИСХАНОВ.

ДЕШАРА ШУ ДОЛАДЕННАД

ХЬАЛХАРА ЗАНЯТЕШ

ШоллагIа шу да Слепцовски ялат дIачуэнарца пункте КПСС истори Iомадеча кружоко болх бу.

1-ча октябре кердача дешара шера хьалхара заняти хилар цига. Пропагандиста Тузлуков Георгий Кондратьевича беседа йир КПСС Центральни Комитета июньски Пленума хетаяь. ЛадувIараша дика кхетаерг йолаш йир беседа. Пленума дийца идеологически балха парте арIаи дехкарашта дувцаш нов. Тузлукова белгалдир ялат дIачуэнарца пункта болхлоша хьалхашка латта деххараш.

Моттигера масалаш а доала деш пропагандиста бийцар шоай балхата бизза бехктокхам кхетайех хьожжаш а болеш терка белгаберан а. Цо аьлар, вай хана да йиш йолаш дац балха тIа ледарло ета. Лаккъа сахьктам болабеш, дIаяхача къьначча замах ухеднса вай советски халкъа коммунизм хьалхе иоакъарло еш мел дар, вахара юкъера дIадоаккхаш хила деза вай.

ЛадувIараша дикка дакъа лоацаш, шоай балха гIулакхаш, коллектива юкъе бе деза кхетамца болх бувцаш дIайнъар из занять.

Т. ТЕБОЕВ.

ДУККХАЧАР ДАКЪА ЛОАЦАШ

КПСС ЦК июньски Пленума решенеш кхоачаш а еш, политпросвещене сеть вIашIгIойлаш болх бойл базьб Грозненски локомотивни депо партийни организацеш. 90 процент гаргга бола депо болхлойи гIулакхера нахи тайпатайпарча дешараша юкъеъихьаб. Укх шера дешара керда форма—коммунистически къьстагIама школа — хьоалагIбоазяьяй. Уж 5 я. Цу школашка бахьа хьалха латтарий опыта марксизма-ленинизма теории Iомаеш 130 болхлон гIулакхера саги ва.

Экономически теории марксизма-ленинизма ларлаши Цамее болалдучарна лаьрхIа вIашагIеллаяй юхьъьаьцара экономически школеи политически дешара лардий кружоки.

200 гаргга машинист деи ша дело машинистий юкъарча школе, 10 саг—марксизма-ленинизма теори шоай Iомаеш. Марксизма-ленинизма сайрийнарча университете дешаш 6 саг ва.

Политпросвещене сете дешаш ва 600 гаргга коммунистаи парте боацараш. Цул совгIа 240 саг ва сайрийна деъа школашкен. техникумашкен, вузвашкен дешаш.

Белгалдаккха дешаш да политпросвещене сете укх шера дешаш соахкарчул дукхагIа 200 саг волга. Керттерча даьъе уж ба гаргга боздаран. Царна дика хов уж IилмаI Iомадика къьхьегама оссарле лаккъе, арахецара профессионални йола материалаш а йохкийтаь кердача молделах холодильникаш арахеца йолалургьяь «Газоаппарат» яха завод; менгеш деча завода планах совнагIа ши эзар хIама кIаьдача мебелен автомобилий гIанашта даьрIа йолча каркасий пхи бIаь комплекти арахецагIа; бахача наха чIоагIга хоатташ йола хIамаш хьатIадоагIача шера денз кхосса дукхагIа арахеца йолалургьяь берий колясках еш йола завод.

Московски предприятей коллективаша дIадолладь гIулакх мога да дь. РСФСР йолча КПСС ЦК Бюрос белгалдаккхад из гIулакх халкъа боахама бокхча лоархIам болашш моттигерча промышленностера совнархозанашка дIаеннача предприятешта наха эшап йола хIамаш хьаьра технически боарам лакхбеш хилар.

Ший соцам тIа РСФСР йолча КПСС ЦК Бюрос КПСС обкомаштен крайкомаштен, совнархозий, профсоюзний комсомольски организацийн культгахоита могаду наха эшап дола товараш дукхагIа а дикагIа а хилийтара даьхьера технически бувзамаш бIаьш деи дола творчески новкъостагIалли дагIадолладара московски предприятей коллективаша дIадолладь гIулакх шерра дIадоарждалера. Арахецан йолча наха эшача хIамай ассортимент мамотта шерьяра, уж хIамаш хоздамболлаш наха машинаера хилийтара тIехь, продукци вода хила техкхочкам лаххбара, фабричи марка сийле йолаш хилийтара тIехь предприятей коллективаша юкъе шерра боях оттабеллга тIадилладь.

(ТАСС).

ХЬИНАР СОВДОАХАШ

Укх деношка геттара дика болх бу Грозненски вагонни депо хиъен Iанарцен цIеънгача станце болхлоша. Сийлахь-боккхача Октября 46 шу дизара сийленца наьха болхаш смении нормаш тIехкхочачашъю Мишина Михаила, Асанов Сергей, Баргаев Османа, Демкин Николая, Хаджимурадов Гелауде, Екимец Василие, кIы дукххачар а. Графикал ах сахьат хьалха цIеънгий йоаккх укхаза хIара цистерна. Цу гIулакхо вIашIтехьдоаккх мехкдалъта сийрда наьха болхаш смении нормаш тIехкхочачашъю Мишина Михаила, Асанов Сергей, Баргаев Османа, Демкин Николая, Хаджимурадов Гелауде, Екимец Василие, кIы дукххачар а. Графикал ах сахьат хьалха цIеънгий йоаккх укхаза хIара цистерна. Цу гIулакхо вIашIтехьдоаккх мехкдалъта сийрда продукташ дукхагIа дIаккхъьйта.

Г. АНОХОВ.

РОСТОВСКИ ОБЛАСТЬ. Электровозшаь деча Новочеркасски заводе кийч я яь. балха юкъейъилъй халлаяца оперативно производственни планированин ю система. Из дика пайда маш я Къилбаседа-Кавказски экономически предприятешка, цо новкъостаи ду коллективаша ритмично, къьстагIама оссарле Iалаха йолаш болх бара. Цу системо электровозша дерашка йиш хилийтар Ерригсоюзни социалистически хьже хьалхе яккха.

района Казимирови пропорциональни графикаех дехкабалхата хьожжаш боаяхь.

СУРТА ТIА: тележечни цеха начальник В. М. Бабиеи (аьрдгха) инженер В. Е.

В. Елагина сурт.

ТАСС фотохроника.

МИНЕРАЛЬНИ УДОБРЕНІЙ ХИЙ ДЕХКАРИ — ЛАКХА ХЬУВКЪАМАШ ДАХА БОЛА ТЕШАМ

КРАСНОДАР. 28 сентябрь (Пресс-группа). Дийнахь юьрбобахама производство айнар — коммунизм хьалъара ударни фронт. Цу дакъое оьвлангара дехкар ихбачаштара — ялата хьувкъам лаккобора, чуязъашш хьа терра-гата кlат алсамдакъар тlедерзадьа пагре юьрзашкарча кхъьсергамхой, берригача советски наьха кхиш. Из ихочачашдара эгтара лоарлхамегlара моттиг кхъаставе кхашка — хий дехкарий минеральни удобреният еттара чотах лаьтта хьаьндаран. Хиш дехка лаьттаьш удобреният — уж да тешамера лакха хьувкъамаш, из да вай рукъка. Ха хьатlаьхьачи цу доккхачи ихочачаьх пайда тlара.

Вай мехка я Iалъамате йокхий хинеи энергетически ресурсаш, бишка-дика лаьтташ, гертара дика техника, дегlаена химически промышленность, оьшу йолу кlаргаш. Цу дерригача машаьа биш хуълийг ирригационни системаш хьалъара цlерра программа лоацlача хана ихочачашъе, миллионаш гектараш долча лаьтташ тlара хlара шера дукха а тешамера а хьувкъамаш дикара минеральни удобреният дукхагlа хьае.

Хиш дехка лаьтташ лелаьара дехкараш пайда дукхагlа а экономически тlойле йокхагlа а хуръйолаш мишта ихочачашдерг-ни? Дукхагlа хьалхарча аргlанна мича тlадохийгарча чиязаш рузкъашш? Дукхагlа пайда мичара а маь а бакхъа биш я хиш дехкарехь удобреният? Тахан цу дакъа лаьттаьш тlа Iаморгlа лаьцначу шоай уйла. Н. С. Хрущев мехка къудбехьен-тахьарча районашка вахаро, хин боахама специалисташца, Iилмаюшца, колхозийн совхозийн хьалха латтарашца цо дакъа лаьттаьш хьахоьсу, ихочачашъе ца хьатlахьаьча йола хиш дехка лаьттаьш лелаьара, алати кхыйола продукташ дукхагlа ярца пробламаш вай парте тlагlерта ихочачашъеш лиъар.

Хьалхагlа хоам бахьча тайпара, уж деношка цу дешашта хеташъ Къилбаседа Кавказа юрта боахама болхлой совещанан хилар Краснодаре. Совещанан бахьа юкъе дакъа Iилиар Центральни Комитета Хьалхарча чоьтара, СССР Министрий Совета Председателя новкъосте Н. С. Хрущевен КПСС, ЦК Президиума члена, РСФСР Министрий Совета председателя новкъосте Г. И. Воронковен.

Совещание биьна Оьлалбакъар парте кергий краймийн обкомий секретарша, юртий краевой, областний исполкомий председателаш. Россейски Федерацин къилбаседкъагlа автономни республикий министрий председателаш, цхьабосача партийни комитетий секретарашца производственни управленеи начальникашца, совхозий директораш, хин боахама специалисташ, Iилмахой. Iина-тоьлла мехкадаьтий опытни станцийн директораш производстве хьалха латтараш. Къамаьл хилар хиш дехкача лаьттаьх пайда эцара, иригационни системаш хьаьрча а йолаш яраьна реконструкци ара а хьувкъеяеч пайда ницца эцара хьаьхьеча, доккхийча ихочачаьх. Къилбаседа Кавказа районий йоккхийча торонех.

Эггара хьалха къамаьл де дош йиъар хин боахама Iилиархьата волча Р. Фермерша Iилиархьата Паччахьалкхен комитета председателя К. С. Коренва. Цо йийцаш Къилбаседа Кавказа хьаьхьеча, из хиш дехка лаьтта лелаьара дикагlа йолча районех цlа а лоарлхаш Iаьнаш-матт хьаьхьа хиш хьалхарча, дукха хьалха йоьхьалоа йиш хуълийг чlоагlга дегlабена хиш дехкача лаьттаьй боахам уьхьаза йиъаш, хьалхагlа йолаш

ВАХАРЦА ГІА БОАХАШ

Производствана еш йола комплексни автоматизаци ДІахо сих-ха дегІайоалле лаьрхІад КПСС XXII-ча съездо тІаийдача парте Программа тІа.

«В Н И И К А м е х к а з а т т а з а н и Ф Н П Имехказьлаттахимавтомати» яхача Іилма-тоХхама институти Грозненски филиалан коллективаша мехкаьлатта чакхлоохкаршана цхьана кийчъо насосинин компрессорчин станцеашца автоматизаци яра схемаш: уллайн станцеби балха газ хьанара диспетчерчо ТІахьожам лоаттабе а кулгалде а йиш хулийтаде йола схемаш, резервуарин паркаЙ балха автоматизаци яра, каталитически крекинг доаккхача установкаша шарнокон катализаторан циркуляци яра схемаш, тахана автоматизаци яра схемаш.

Цу мероприятех дуккхаярашъ юкъехъхуь тха заводо производлоре вана я.

Масала, 1962 шарахкхоалаллаш «ВНИИКАмехкаьлатгазаза» Грозненски филиало оттаяьна проектах автоматизаци яьЙ № 5 йолча установка фо чудеттарйр станцена. ХІанз тІехьхьара промышленни тохкам бан боалаш латт цу системаца. Белгалдоаккхаш тоохаяет Советски Союзе агрегат хьалхарЙа автоматизаци яь фо чудеттаргаш ужхилар.

Из мероприяти чакхъяккхаро йиш хулийтарьча фо чудеттаргаш балха технологически режим сагатагара новкъосташ ца эшаш лелае. Сага хьалхара берриге болх бергба электронни устройствашан тайп-тайпарна датчикашен. МолларГа техничеси кхоачамбоаваш баьхьа доалаш болх ца беш агрегат сецаяча тІехьаГа, из цу сахьате балха юкъера ЧІа а яьккхе, цун когаметта болх бе йола-йолийт резервни агрегат, хІаьта ус-тановка балха техничеси режим цунах талха а тІахан.

Из система болх бе йолаялийтачул тІехьаГа торо хул цига болх беш волча 4 сагах 3 сагъмукъа а вальккха, кхыча участкашца ка балха оттаяь. Фо дегтаргашта ера автоматизаце система юкъеЙоалаярга ДІа мел баха мах цІАх—шиъ шу далалелъа юхаметтаотт.

Цу филиало оттаяьча проектах хІанз заводе автоматизаци еш я №1 йолча цеха фетагна кхечесорни станцена. Автоматизаце средствааш техниканга эгтара тІехьаГа карагІдаьнаргалка хьежжа кийчъь я, ала хІама доаш а пахалдаш а бу цар болх.

Тха завода рационализаторашца болча энергоцеха болхлоша ин. Р. Сиесарен Е. Н. Абакумовен кийч а яь балта юкъе-йоккхе машинаша пахалдаш болх белга цу тайппара ІалашдеЙ йола, компрессорни станцеата автоматизаци яра схемаш.

Автоматизаци яро дерхІар да производствена культура лаккъегта, ЙХьжеттама ГІулакхаш дитта доаккхаргаш, къахьегама оборудование лаккъера, балхан дарга дІабола мах кІезигбелга, иштта хІмдараш Масала, компрессорни станцена автоматизаци яро йиш хулийтарьча цига болх беча болхлой кьастина оборудование 5-ша лаккъе, балхашка ДІабола мах кІезигбарга чотах шера 6315 сом ахча кходе.

«НИПИмехказьлатхимавтомата» Грозненски филиалана цхьана № 5 йолча установке транспортни системерга катализатора пиркъйлена автоматизаци яра балхан дІадолалаьд. Цу ГІулакхо тІехьаГа технологаш мукъабоахаргбга катализатора потоний делар нийсларча дувзаденачча халача балансе.

Сийлахь - йоккхача Октябрьскен социалистическа революце 46 шу дизара сийленца накъа ваха вахте а этта хьинне ре ваьхьеташ а Грозненски механикаьта чакхдоаккхача завода № 9 йоЙча установкена коллектив. 500 тонни мехкалатта сийрдан продукташ, 50 тони Іы, 10 тонни доагор кхолергда укъаза вохХІлагІча ноябрера кхачалаца.

Техникоачагьчыъй но сийрда продукташ дедалаш дайиъ яккхара ийс бетта план.

Из ца ахобеш хьинаре кхдьайнгда берригача болхлоша, балхаш, тІехьика къахьегараш белгалбайнаЙ М. Чиромов, В. Зифин, иштта кхыбараш.

СУРТА ТІА: оператор **нов. Иванникови цун гІочча йола В. Цирулникован установка юхе лаьт.**

И. Плиева сурт.

Балхаш комплексах ду

Дика хьийкъай уьх шера «Шалинский» совхоза шекара свежа. Къастота дика кхеьй из лоарХІаме техничеси культура совхоза шоллагІча отделенерга къахьегамхоша. Цу отделене эгтара эсалагІа йолчо участке тІара 1500 центнер свежа ла йоаЬ.

Шоллагіна отделене я. ХІаьта ерригача совхозе а свежа лелеча звеношта юкъе белгалъьхина я С. Амерханова звено. Амерханова звеной участка тІарча хІара ша-кара свежах юкъера лаьрХІача 2—2,5 килограмм хул, дукхха участкаш я хІара гектара тІара 400—420 центнер дуррІолаш я. Мишта ВашТІехьадьаннад цу звеной ишта дика хьувькъан банхха?

Совхоза кхыча отделенешкарча свежа лелеча ре тІех торонаш хинна ш пов. Амерханова звеной. Цхьабакъда, шоай йолаш йолча торонех бина пайда эцаш хьабо-ла тІа, ЙХьжеттама юкъе ян.

Шоллагіа отделене Амерханова Сайпе звенол дукха тІехьаюсаш ш Джабраилова Мараган жерте латта шекара свежа лелаю эзно а.

— Дика кхеьй оаха тхоай участка тІа шекара свежа, — йоаХ Маржана. Ший кертерлар — уж хаиняха чуэцаря пачъахьалхенна ДІаэларп.

Отделене шекара свежа чуэцаш ши комбайн я. Комбайнаш тІара бараш йоккха опыт йола цун хьинар дицлоп механизаторраш ба. Масала, Батыков Пддар ша шиЙ агрегаташ хІара дийнаха 65—70 тонни свежа йоаккх. Иштта норма тІехкхоачачыъй А. Ахмадова а. Хьаьккха свежа заводе ДІаккхъьаш массеех машин я. Машинаш кІезига-м я, тІаноЙна балха техничеси режим цунах талха а тІахан.

Из система болх бе йолаялийтачул тІехьаГа торо хул цига болх беш волча 4 сагах 3 сагъмукъа а вальккха, кхыча участкашца ка балха оттаяь. Фо дегтаргашта ера автоматизаце система юкъеЙоалаярга ДІа мел баха мах цІАх—шиъ шу далалелъа юхаметтаотт.

Цу филиало оттаяьча проектах хІанз заводе автоматизаци еш я №1 йолча цеха фетагна кхечесорни станцена. Автоматизаце средствааш техниканга эгтара тІехьаГа карагІдаьнаргалка хьежжа кийчъь я, ала хІама доаш а пахалдаш а бу цар болх.

Тха завода рационализаторашца болча энергоцеха болхлоша ин. Р. Сиесарен Е. Н. Абакумовен кийч а яь балта юкъе-йоккхе машинаша пахалдаш болх белга цу тайппара ІалашдеЙ йола, компрессорни станцеата автоматизаци яро йиш хулийтарьча цига болх беча болхлой кьастина оборудование 5-ша лаккъе, балхашка ДІабола мах кІезигбарга чотах шера 6315 сом ахча кходе.

«НИПИмехказьлатхимавтомата» Грозненски филиалана цхьана № 5 йолча установке транспортни системерга катализатора пиркъйлена автоматизаци яра балхан дІадолалаьд. Цу ГІулакхо тІехьаГа технологаш мукъабоахаргбга катализатора потоний делар нийсларча дувзаденачча халача балансе.

Цхьакъа-ваьхьа, цара болх ийбеш ВашТІехьбаккхар, тІахьожам дика хинар бахьан долаш бисса пайда эцаш ша эц транспортах. Цудухьа свекла хьаяккхара из заводе дІайиъкъара юкъе йоккха ю йоЙийташ. ХІинца оттаяьнера свекла лелареша цхьа эзар тонн гаргга свекла дІаенна паччахьалхенна.

Шиъ-хо ца хьалха чуйина ъинай уьхаза алатийна ДІайийна яьккхаш а. Из болх накъабаларо шекара свекла чуйица а яьккха, паччахьалхенна из ДІаяьа яьана дешш денна свекла лелареша.

Дика ДІабоаш да уьх отделене гурахьа ДІадувча алатаШта лаьтта кийчдёга а. 650 гектар йлат ДІаде дезаш бо отделене кьахьегамхой уьх гурахьа.

Уьх денош ка ТхаТІалоатІага шера долаш ъинъчыъйтара ларда йоЙлаш бо бригада механизаторраш. Ялаташ чуэцаш латтача ха-на а муъка йоЙ йола трактораш хьежаьй лаьтта ъха. ВашТІехьа ма доалла шин сменах байташ хинна бу хана а трактораша болх.

ПІхьакхха а кьастабе ъиш йоаш дика кьахьет цу агрегаташ тІарча механизаторъша. Шоай смена норма 120—140 процент хоачаш ца еш саг ван. 30 сентябре ялат ДІде мара ца деза ю кийчдьа 400 гектар лаьтта.

Ялат ДІадувш уьх деношка ехо агрегат я. ДІадахача ялх — ворХІ дийнаха ю йола бо гектар гаргга болча мейдан тІа ялат ДІаяьа. Механизаторша Д. Мольлаевен сеялышка Энгасовен.

Т. ХАШАГУЛЬГОВ.

МИНЕРАЛЬНИ УДОБРЕНЕШ ХИЙ ДЕХКАРИ— ЛАКХА ХЬУВКЪАМАШ ДАХАРА БОЛА ТЕШАМ

(Пистеллар. Доллагур 2-ча оагІо тІа).

Цхьа кІа вайта долча хана. ХьалхарІа кІезигарІа хьувькъача сортех лоа тІа ца лийначул ахаха йитъ-ниъ, центнер магза совдалацап из-тІаяьа. Пара тІа ца лийначул 15—20 а цкъаза 25 а центнер говдоал «безостая-1» йахача сортех лоЙя кІа .Йокъал уяттача зоналех ю йоЙ йола. Сорташтта кхоачамбоаваш дІаяьа. Цхьа-ъа тайпара хьежжа йитъ-ниъ, пхиъ-ъо

КЪАХЬЕГАМХОША КЪОАБАЛДУ ФИЛЬМ

Боккхача безамца тIаийнад республика кхъахьегамхоша «Со халха вуьргна!» яха фильм. Фильм оттадаьча колективана доккха баркал оалаш дукха кахьаташ язду кхъахьегамхоша редакце. Тахан оаха уьх номер тIа кепа тох цхьадараш.

Ухх деношка из фильм гойташ сакъердаме вIашагIкхетар хилар Наьсарен культура цIаргIа. Кино хьажа баьхкарашта хьаьхашка кхамаьл дир сценаре автора Базоркин Идриса, фильма тIа Iаддала роль довзаеча артиста Дениев Альве.

тIоагIа безаме тIаийнар гулбеннараша Къидбеседа-ХIирий мехкара хьаьший: культура министр И. Гапаев. КПСС обкома болхло Т. Дзасохова, писателий Союза правление председатель Цагараев Максим, поэт Цириков Михаил. Хьаьшашта зиэаш делар.

Фильма творчески коллектив хьийхай Орджоникидзеи КъидбеседаХIирий АССР Пригородни районен фильм оттадеча хана киноьхьажашца вIашагIкхета.

ХЬАЛХАРА СИЙГ

Тхона, гIаллагIай кхалпаха, цIакхха а дагадацар тхоаш нохч-гIалгIай кхалпах лаьца оттадаьча кинокартинага хьожаргда, аьнна. Бакъда, тахан хувцаенна из уйла. Лотабенаб хьалхара сийг. тоагIа сакъердам хилар сона «Со халха вуьргна!» яхача кинокартинага хьежача.

Вахаре долчул совгIа хIама Iотlатехадац цу фильма тIа. Цудухьа да из сакъердаме а диплургдоаца а. Са зIамига вIиг Зарет хьежар нохч-гIалгIай халкъа вахар дувцаш эгара хьалха арадаьккхача кинокартинага. Йоккха хилча ку. ралаш е йиш йолаш я из.

Г. ОЗДОЕВА,
Наьсарен промышленни парткома болхло.

ЙОККХА КОТАЛО

Дуккхача бараш уралаттар зале моттигаш а йоацаш. Гуш дар ныха тIадбхар. Тамаш а яш. Шийх тайпара цIей дар «Со халха вуьргна!» яха фильм Наьсарен районе гойта ли. Нохч-гIалгIай киноискусство хьаеллаенний цу картинаца.

Наьсарошца доккха баркал оал сценарий кхъьяча писателя Базоркин Идриса, эгара хьалха нохч - гIалгIай халкъах фильм арадаьккхача «Азербайджанфильм» яхача киностуде оттадаьча «Со халха вуьргна!» яха фильм Наьсарен районе гойта ли. Нохч-гIалгIай киноискусство хьаеллаенний цу картинаца.

Наьсарошца доккха баркал оал сценарий кхъьяча писателя Базоркин Идриса, эгара хьалха нохч - гIалгIай халкъах фильм арадаьккхача «Азербайджанфильм» яхача киностуде колективана, хIирий кхамаьл йоIа Тхапсаев Владимира, гуржий йоIа Абашидзе Лейлайна, кхыболча артисташтта.

Цу фильмо цIакхха а ха. хьоях вай мехкарча кхамий доттагIал чоагIа хилар. ЗIамигача нохчий кIаьнка Ишхоев Махьмуда наьхьо хьажий искусстваца мел чоагIа безам болаш ба нохчийн гIалгIайн. Бакъда, дIаяхача замах юхедисача воча гIулаккхаша юхадеттаз из гIулаях. Дале а кердадар котдоал. Дох кхъьнарча замах законаш. Из гIулаях долчча тайпара хьахьоях фильмо. Йоккха котало я из.

«Со халха вуьргна!» яха фильм нохч-гIалгIай халкъа культура хьа и дегIаяра доккха хIама да . Шийх йоккхача таланта керда оагIув гучаяьк хьаеш Эсамбеев Махьмуда. Тамашийна халха валарал совгIа геттара дика ловзайир цо Ишхоева роль а.

И. АБАДИЕВ.

Газет дешарий теркамга!

«СЕРДАЛО» РЕДАКЦЕ ХОАМ БУ, ДIАХО ЙОДАЧА ХАНА ШИНАРЕИ, ЕРЕИ, ШОАТТЕЙ ДЕНОШКА ГАЗЕТ АРАДУВРГХИЛАРАХ.

ЛАДУВГIА

6.30 — Юрта боахама болхлошна передача («ГIалгIай меттала).
6.45 — Ашарш.
6.50 Хоамаш передачай программем.
7.10 — «Грозненский рабочий» «Комсомольское племя» газетий обзор.
8.20 — Пионеразтен школьникаштен передача (эрсий меттала).
8.35 — Ашарш.
8.50 — «Сердало» газета обзор.
16.00 — Радион телевизионний передачай программа.
16.05 — «Дунен тIа гIоллаз — музыкальни ныкъ бар.
16.30 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
16.45 «Технически прогресси дикагIа йола опыти» — радиожурнал (эрсий меттала).
17.16 — Кагирхошта передача (эрсий меттала).
17.30 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
17.45 — «Космически лоаме спутникаш» — беседа (эрсий меттала).
18.15 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
18.30 — Юрта боахама болхлоштa оттаду концерт.
УКВ: 9.00—«Дирижер Николай Семенович Голованов» — концерт очерк.
9.05 «Марфуша» яха радиовоспитанник.
10.10 — «Прометей» яха Скрябина симфонически поэма.
10.35 — «Уйлаш е еза» яха кагирхой жалей концерт.
19.00 — «Олимпийски седьхаш» яха Соловьева-Седой оперетта монтаж.
20.20 — Нохч-гIалгIай ашарш.
20.50 — «Лаьтта тух» — радиопостановка.

ХЬАЖА

ТЕЛЕВИДЕНИ: 18.20 — Передачай программа.
18.25 — Телевизионни кердадараш (гIалгIай меттала).
18.35 — «Башкирский кумыс» яха киноочерк.
18.50 — Советски яздарзо Шишков вьа 90 шу.
19.25 — Киноурнал.
19.35 — Казахозой йолча хьаналагIа. Цечча Эскара цIерачча колхозера фоторепортаж («ГIалгIай меттала).
19.45 — «Лоамаша илли оалача халаш» — киноочерк.
20.05 — Нохч-гIалгIай илейн ашарийн ансамбла концерт.
21.05 — Передачай программа.
21.10 — «Цена одного преступления» яха художественни фильм.

Воазол дехьара

Дерригдунен Машара Совета президиума заседани

ВЕНА, 30 сентябрь. (ТАСС). Указа йистеьнинаЙ Дерригдунен Машара Совета президиума заседани. Заседане Iойийшар ядгни гёрза деш дола тохкамаш дехкара хьакъехьара Договор дьчул тIехьагIа эттача хьалашка машара тIехьалаттарий болама дехкарий хьакъехьара ВСМ президента-исполнителя профессора Дж. Бернала доклад. Цамогаш хиларах заседане хила йиш йоаш висав профессор Бернал.

Заседане дакъа лоацараша гIадийГар ВСМ делегата Вьетнама Демократически Республике, Латинский Американ Африкан мехкашка яхара хьакъехьарча хоамашка.

Юкъара дискусси чакхъьянначул тIехьагIа Дерригдунен Машара Совета президиумогайар ВСМ президента-исполнителя профессора Дж. Бернала доклад. (Духьала голосовани йир КНР викало, голосовани еча дакъа ца лоацаш Iийра Японе викал).

Заседане дакъа лоацараша тIайийдан Къулбехьен Вьетнамера США гергазшцара интервенци сов чехка сошийтила гIадехаш йола резолюци. Кубай хьакъехьара провокацеш, пиратски налетий. дискриминацие политика харцаха лоархIаш йола резолюци. Къулбехьен - Африкански республика правительства лелаеча расови дискриминацеи апартеидан политикана духьаларча протеста резолюци.

Дерригдунен Машара Совета аргIанара сесси 1963 шера 28 ноябргара деиз 2 декабргара кхачалца Варшаве гулъе ьяна сошам бир ВСМ президиумо.

ГУЧАДАЬККХА ЦХЬА ХАРЦДАР

НИКОЗИЯ, (ТАСС). Сесси йолча хана советски делегаци «IалгIкъонстан» яхийна яха а сессе председателла доктора Лиссариде са (Кипр) духьал водарал дувца а Азеи Африкан халкъай барт-цхьоагIон организацие исполкома яхлагIча сессех Синьхуа яхача агентства корреспондента языьк статья «Женьминь жибао» яхача газета тIа араялариа дувзаенна ТАСС-а корреспондента Лиссариде-лесага дийхар цу статьех шийна хетар алар.

«Са дика а хеташ белгалдаккха йиш я, — аьлар Лиссариде-са, — Никозе хиннача исполкома сессе болх дагадар вIаши дувца йиззе демократин партIатон йолаш чакхбалар, аьнна.

Дискусси йистеьнинаЧул тIехьагIа цхьа барт а болаш сессе решенеш тIайийдар, дуьнен халкъашта юкъера кхоххам мелбара гIулакха тIехьа, машар чоагIбара гIулакха тIехьа бакъхха дика тIа хилархарах тарра Московски Договор мелдаеча юкъе а хьоош.

Цу решенеша раьза хиннача китайски делегаце шоай кепа йоазон агентстваца из тайпа заявлени яьй аьлча теша хала да. Сона хетачох, из исполкома сессе болх толхабе дъь. Барт-цхьоагIо хилара тIакхуьш долда Азеи Африкан халкъаш эгIазлуга, китайски кепа йоазон агентстве бехктохкаме ца хета зенне водар да.

Со тешаш ва дальараша дагалаьца дувца хабарашца исполкома яхлагIча сессе балха юкъе дакъа мел дувцарца харцдергхларах а авторан бехке бергхларах а. Сессе болх бечча хана СССР делегаци «дIакъоастаьнь» хинна йола яхаш китайски агентстве дувцар ихкье дене такхдаллалца харц да.

Сессе председатель се хиларах тарра, аз ях, советски делегаци кхича делегашца цхьана шийна могар деш хилар Азеи Африкан халкъашца колониализмана дуьхьа, машара тIехьа лоаттабеча къовсаме ух хеташ дар, хIаьта кхыболча тIехьа делегашца сий деш а хилар».

Ю. ГАГАРИН ПАРИЖЕ

ПАРИЖ, 1 октябрь. (ТАСС). Селхан генерал-лейтенант Н. П. Каманини Францеруа СССР посольства болхлой шийца а болаш Иври яхача Парижа юхверча болхой городе хилар эгIара хьалхара советски космонавт Юрий Гагарин. Итташ эзараш болча хьаьхарашта юкъе бар ФКП генеральни секретарь Морис Торез. ФКП генеральни секретара заместитель Вальдек Роше, ФКП Политбюро членаш ЖАК Дюкло, Жанетта Вермерш, мэр Иври, сенатор Жорж Мэрран.

Журналистий форум

АЛЕКСАНДРИЯ, 1 октябрь. (ТАСС). Селхан Iуйрийна бархI сахьат даьлча Александрин яхача египетски порте кхаьчар IIаьна яха теплоход. Iу тIа бар III дерригдунен журналисташ вIашагIкхийттача даька доацаш хиннараш. Порте царга моаршал хатта чакъа балхар ОАР общественноста дуккха викалаш. Накъа баьхкараша юкъе бар ОАР-а культура министра заместитель Яхья Абу Бакр, Александре губернаторца генеральни секретарь Мухьамеда Али Решади, ОАР-а журналистий ассоциае викал Талаат Шазл, газетий, МЕН агентства викаташ, журналисташ, хIаьта иштта ОАР-ера СССР посол В. Б. Ерофеев.

ВIашагIкхийттача Iарбий Ресе публике шоашца IIакхьаьча хьалхара ди городе Александре хоаза моттигашка хьожаш дIадихьар вIашагIкхийттача дакъа доацаш хиннараша. Уж хилар дуккхача промышленни предприятешкеи города исторически памятникаш долчеи.

Редактора зам. А. А. МЯКИЕВ.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Улье Фронтовикий улица, 15. Телефонаш: редактора зам.— 2-07-01; бехктохкама секретара— 2-45-48; партийни пахарен, экономикан, письмой отделий — 2-25-72.

АДРЕС РЕДАКЦИН: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 15. Телефонаш: зам. редактора — 2-07-01: ответственного секретаря — 2-45-48, отделов партийной жизни, экономики и писем — 2-25-72;

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект.

Типографиа из-ва «Грозненский рабочий» проспект Революции.

Город Грозне, Победа проспект 42, яхаш йолча граждакас Козлова Василиса Кириллованс суде деннад город Грозне, Чечено-Ингушски АССР, хахаш волча граждакан Козлов Юрий Михайловичагара ше хьаьлар-ах дола дош.

Дош дувцарца город Грозне Заводской район халкъа суде,

Город Грозне, Субботникова улицаГа, 24 тIаГа. хаза граждакина Пинкасов Владимир Михайлович суде деннад, город Грозне, Алексеевская улицаГа, 243 тIаГа, яха граждакка Пинкасова Людмила Николаевна ше йитарах дола дош.

Дош дувцарца город Грозне Октябрьски район халкъа суде,

Город Грозне, Заводской район, кутор, 3-Iа Подгорни хахача граждакина Гребов Михаил Дмитриевич, суде деннад город Грозне, Октябрьски район, Магадзински улицаГа, 16, яха граждакка Гребова Нина Андреевна ше йитарах дола дош.

Дош дувцарца Октябрьски район халкъа суде,

Город Грозне, Деловая улицаГа, 11, квартира 18 яхаш йолча граждакас Кагрманова Гюльгяз Арминаковнас, суде деннад город Грозне, Виноградни улицаГа, 43, вахача гражданинапара Кагрманов Сергей Григорьевичагара ше къастарах дола дош.

Дош дувцарца город Грозне Ленинрайона халкъа суде.

СФ05199.

Визитаца СССР-е

АЛЖИР, 30 сентябрь. (ТАСС). Тахан Алжирера Москве дIаихар Министрий Совета председатель кхамаьл оборона министри вола Хуари Бумедьен керте а волаш йола Алжирски Халкъа Демократически Республика правительственни делегаци.

Дар эль-Бейда яхача аэродроме делегацена керте латтаво ТАСС-ан АПН-ен корреспонденташа ше кхамаьл дена хана аьзар, шийна хетачох, дика перспективаш и советско-алжирски - доттагIален гIулаккхаш дIаихо дегIадоаладараш. Цунна дувзаенна, аьзар дIаихо Хуари Бумедьена, хIинца ер делегаци Советски Союзе яхара гIулакх алжирски паччахьалхчен кулгалхоша чоагIа лоархIам бел да.

Алжирски правительствени делегацена улуг ваьжна ва Алжирера СССР, посол А. Н. Абрамов, начул тIехьагIа Дерригдунен Машара Совета президиумогайар ВСМ президента-исполнителя профессора Дж. Бернала доклад. (Духьала голосовани йир КНР викало, голосовани еча дакъа ца лоацаш Iийра Японе викал).

Заседане дакъа лоацараша тIайийдан Къулбехьен Вьетнамера США гергазшцара интервенци сов чехка сошийтила гIадехаш йола резолюци. Кубай хьакъехьара провокацеш, пиратски налетий. дискриминацие политика харцаха лоархIаш йола резолюци. Къулбехьен - Африкански республика правительства лелаеча расови дискриминацеи апартеидан политикана духьаларча протеста резолюци.

Дерригдунен Машара Совета аргIанара сесси 1963 шера 28 ноябргара деиз 2 декабргара кхачалца Варшаве гулъе ьяна сошам бир ВСМ президиумо.

ЛАКНАЧ ХИННАЧА МИТИНГЕ НЕРУ ДАЬ КЪАМАЬЛ

ДЕЛИ, 30 сентябрь. (ТАСС). Лакнау баха дуккха нах гулбенача митинге къамаьл дир Инде премьер-министра Дж. Неру. Цо аьлар, «тIа ца кхетара политика». Индена пайдане хилар, мичча бесса дьяна а цу тIара далар мехка хьаштагIа зенне хургдар».

Неру къоабалдир Московски Договора кулг яздар, цо аьлар, цу договоро «дикка мелбаьй вIаши юкъера датешам».

ПРЕЗИДЕНТ МЕХКАРА ДIАВАХИЙТАР

НЬЮ-ЙОРК, 29 сентябрь. (ТАСС). Военни переворот хилар 25 сентябре тIера дIаихеста Доминикански республика хьалха хинна президент Хуан Бош сел-хан кхайкхагIа мехкара дIавахийтар, яхаш Санто-Доминго хоам-бу АП яхача агентства корреспондента. Хуан Бош тIаьола доминикански флота «Мельва» яха кема «бIаька ниьк беш океанах чакхдаргда». Корреспондента дечачох, кема Европе доаза.
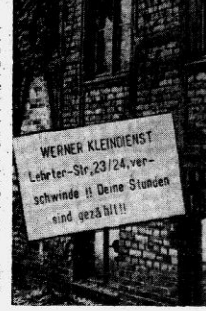
Доминикански республикера IаьIдал хIаиз ух сахьата реакцини военшинана бе доалл.